Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 735046
Zaaknummer: 853212

Houten, 22 oktober 2024

gemeente Houten

Onderwerp:
Actualisatie Financiële verordening

Beslispunten:
De raad voor te stellen:
1. Het verantwoordingspercentage voor de rechtmatigheidsverantwoording te handhaven op 3%.
2. De herziene Financiële verordening, zoals toegevoegd in de bijlage, vast te stellen met ingang van 1 januari 2024.
3. De Financiële verordening, vastgesteld op 9 mei 2023, in te trekken.

Samenvatting

In de financiële verordening worden (financiële) afspraken tussen college en raad vastgelegd. Deze afspraken zien op spelregels voor goedkeuring door de raad van baten en lasten en investeringen in de begroting en de verantwoording hierover door het college in de jaarstukken. Deze spelregels actualiseren we voor het begrotingsjaar 2024 vanwege de volgende drie redenen:

1. De commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) heeft het najaar 2023 een nadere toelichting gegeven in welke situatie een afwijking van de begroting onrechtmatig is. Hiervan is sprake als het college bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door de raad vastgestelde budgetten
   a) voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt,
   b) toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves niet door de raad zijn vastgesteld en
   c) als bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast.

   De afwijkingen genoemd onder c zijn alleen onrechtmatig indien de raad hierover niet tijdig is geïnformeerd. Wat tijdig is wordt bepaald door de afspraken tussen raad en college over het informeren van afwijkingen ten opzichte van de begroting. Deze afspraken worden nu vastgelegd in art.10 lid 5 van de voorliggende actualisatie van de financiële verordening. Dit sluit aan bij de wens van het college en de raad om meer grip te krijgen op de voorspelbaarheid van verwachte afwijkingen op de begroting.

2. Verder zijn in de huidige financiële verordening allerlei uitgangspunten opgenomen. Deze zijn soms ook opgenomen in afzonderlijk door de raad vastgestelde nota's. Om meer duidelijkheid te geven zijn in de financiële verordening verwijzingen opgenomen naar deze afzonderlijke nota's. Deze nota's zullen vervolgens naar behoefte worden geactualiseerd als gevolg van wetswijzigingen of gewenste beleidswijzigingen.

3. Tenslotte is de financiële verordening deels tekstueel herzien, zonder inhoudelijke wijzigingen. Hiermee sluit de verordening beter aan op de gangbare spelregels voor het opstellen van de begroting en de jaarstukken.

Een nieuwe (wettelijke) afspraak in 2023 gaat over de verantwoording door het college van het naleven van specifieke (financiële) spelregels in de jaarstukken. Dit betreft het naleven van wet- en regelgeving (bijvoorbeeld de Europese aanbestedingsregels), het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van bijvoorbeeld subsidies die we verstrekken en het zorgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven.

Als het college vaststelt dat is afgeweken van deze spelregels, en dit leidt tot fouten of onduidelijkheden, informeert zij de raad hierover via de jaarstukken (in de rechtmatigheids-verantwoording). Volgens de regelgeving bepaalt de raad hiervoor een zogenoemde verantwoordingsgrens tussen 0% en 3%. Naar verwachting zal in 2025 het maximum van deze grens in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden aangepast. Dit zal neerkomen op maximaal 2%. Totdat we meer duidelijkheid krijgen over deze wetswijziging handhaven we de verantwoordingsgrens op 3%.

Aanleiding

Met de invoering van de Wet versterking decentrale rekenkamers is artikel 213 van de gemeentewet met ingang van 1 januari 2023 gewijzigd. Het college van burgemeester en wethouders legt met ingang van het verslagjaar 2023 in de jaarstukken zelf verantwoording af over de rechtmatigheid.
In het najaar 2023 is door de commissie BBV een nadere toelichting gegeven op de definitie van afwijkingen van de begroting en de gevolgen voor de rechtmatigheid. Afwijkingen ten aanzien van lagere lasten en afwijkende baten dienen tijdig gemeld te worden aan de raad. Wat tijdig is moet blijken uit de afspraken tussen het college en de raad. In de financiële verordening leggen het college en de raad vast op welke wijze wordt omgegaan met deze afwijkingen van de begroting. Dit past in de wens van college en raad om meer grip te krijgen op de voorspelbaarheid van verwachte afwijkingen op de begroting.
Deze verordening bevat de actuele uitgangspunten voor het financieel beleid, financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente. De laatste actualisatie is van 9 mei 2023.

Beoogd effect

In de financiële verordening zijn de uitgangspunten voor het financieel beleid en beheer en de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente vastgelegd.

Met dit geactualiseerde kader wordt het college in staat gesteld om het financieel beleid en beheer overeenkomstig dit kader in te richten en zich hierover te verantwoorden in de jaarstukken.

De raad wordt hiermee in staat gesteld om haar controlerende rol richting het college en de verantwoording over het financieel beleid en beheer te vervullen.

Argumenten per beslispunt

1.1 De regelgeving met betrekking tot het verantwoordingspercentage wordt naar verwachting in 2025 gewijzigd.

In 2023 heeft het college de ambitie uitgesproken om een groeipad te hanteren met een stapsgewijze verlaging van het verantwoordingspercentage naar 1%. Het hanteren van een groeipad geeft de organisatie tijd om stappen te maken en de ontwikkeling van het rechtmatig verantwoorden met elkaar op een goede en verantwoorde manier te realiseren. Na afloop van het begrotingsjaar wordt de totstandkoming van dit proces geëvalueerd.

Naar verwachting zal in 2025 in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording worden aangepast naar maximaal 2%. Gelet op het voorgaande wachten we de wetswijziging en de evaluatie af en handhaven we de verantwoordingsgrens op 3%.

2.1 Door wetswijzigingen en behoefte aan nadere toelichting en afspraken dienen de uitgangspunten voor het financieel beheer en beleid te worden aangepast.

De financiële verordening is verplicht volgens artikel 212 GW. Met het actualiseren hiervan geven we duidelijkheid over de uitgangspunten voor het financieel beleid en beheer en voldoen we aan de wettelijke eisen voor rechtmatigheid door (aanvullende) afspraken hierover tussen het college en de raad. Dit betreft specifiek afspraken over tijdigheid in geval van afwijkingen van de begroting voor lagere lasten en afwijkende baten (art. 10 lid 5 FV). Om een zinvolle analyse te maken van afwijkingen hanteren we een vast bedrag voor het toelichten van de afwijkingen tussen de begroting, de bijgestelde begroting en de realisatie (art. 8 lid 3 FV). Dit past in de wens van college en raad om meer grip te krijgen op de voorspelbaarheid van verwachte afwijkingen op de begroting.

2.2 Uitwerking van nadere regels in afzonderlijke nota's en termijnen voor actualisatie daarvan zorgt voor eenduidigheid.

In de huidige financiële verordening zijn uitgangspunten opgenomen voor financieel beleid, welke in voorkomende gevallen ook zijn opgenomen in afzonderlijk door de raad vastgestelde nota's. Voor zover mogelijk zijn in de nu voorliggende financiële verordening verwijzingen opgenomen naar deze afzonderlijke nota's. Hiermee geven we meer eenduidigheid in de relevante regelgeving en de toepasselijke nota's. Deze nota's zullen vervolgens naar behoefte worden geactualiseerd als gevolg van wetswijzigingen of gewenste beleidswijzigingen.

2.3 De aanpassingen in de voorliggende financiële verordening zorgen voor betere aansluiting op de uitgangspunten van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Met enkele tekstuele wijzigingen sluit de verordening beter aan op de uitgangspunten van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de toepassing hiervan op het financieel beleid en beheer en de inrichting van de organisatie. Deze wijzigingen zijn niet inhoudelijk van aard.

3.1 De huidige financiële verordening dient bij vaststelling van de herziene versie te worden ingetrokken.

De huidige financiële verordening wordt ingetrokken zodat de herziene financiële verordening met terugwerkende kracht met ingang van 1 januari 2024 van toepassing is (art 26 en 27 FV).

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Participatie

Dit onderwerp betreft de interne bedrijfsvoering. Inwonersparticipatie is niet van toepassing.
De inhoudelijke wijzigingen zijn in september jongstleden afgestemd met de Audit- en Rekeningcommissie.

Financiën en formatie

De in de financiële verordening opgenomen uitgangspunten voor het financieel beleid en beheer en de inrichting van de financiële organisatie hebben geen financiële gevolgen en geen effect op de formatie.

Communicatie

De vastgestelde financiële verordening wordt bekend gemaakt in het elektronisch gemeenteblad van de gemeente Houten.

De verordening is, op het moment van inwerkingtreding, digitaal raadpleegbaar via www.overheid.nl.

Voortgang

Niet van toepassing.

Evaluatie

Na afronding van de controle over het boekjaar 2024 zal een evaluatie plaatsvinden door het college over de verantwoording van de rechtmatigheid. Samen met de dan bekende wet- en regelgeving wordt een voorstel aan de raad gedaan voor de hoogte van de verantwoordingsgrens voor de volgende jaren.

Houten, 22 oktober 2024
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,

de loco-secretaris,	de burgemeester,
R.W. Vrieling	G.P. Isabella

Bijlagen

1. Herziene Financiële verordening
2. Wijzigingen actualisatie Financiële verordening

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Vermeulen
2e PoHo: n.v.t.

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 735046

Onderwerp
Actualisatie Financiële verordening

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 22 oktober 2024 gelezen en besluit:

1. Het verantwoordingspercentage voor de rechtmatigheidsverantwoording te handhaven op 3%.
2. De herziene Financiële verordening, zoals toegevoegd in de bijlage, vast te stellen met ingang van 1 januari 2024.
3. De Financiële verordening, vastgesteld op 9 mei 2023, in te trekken.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 10 december 2024.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier,

C.M.S. Visser

de voorzitter,

G.P. Isabella